

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: **12 Kasım 2025**

Sayı: **15074**

36475

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Alparslan BAYRAKTAR tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini arz ederim.

Özgür KARABAT

İstanbul Milletvekili

Türkiye'nin enerji faturası, ekonomik istikrarın önündeki en büyük engel olmayı sürdürmektedir. 2023 yılında 70 milyar doları aşan enerji ithalat faturası, 2024 yılında da yüksek seyrini korumuş ve cari açığın temel kaynağı olmuştur. Bu devasa maliyete rağmen, enerji politikalarında şeffaflık ve hesap verebilirlik mekanizmaları işletilmemektedir.

Bakanlığınız tarafından Kasım 2025'te duyurulan 15 milyar metreküplük (BCM) yeni Sıvılaştırılmış Doğal Gaz (LNG) alım anlaşması, bu kaygıları artırmaktadır. Anlaşmanın mali detayları, hangi ülke veya şirketle yapıldığı, fiyatlandırma formülü ve süresi kamuoyundan gizlenmektedir.

Geçmişte yapılan "al ya da öde" (take-or-pay) koşullu, petrol fiyatlarına endeksli uzun vadeli anlaşmalar, tüketilmeyen gaza dahi milyarlarca dolar ödenmesine ve büyük bir kamu zararına yol açmıştır. Şimdi ise, spot piyasa dalgalanmalarına karşı 'güvence' olarak sunulan bu yeni uzun vadeli anlaşmanın, Türkiye'yi yüksek maliyetli bir borç sarmalına sokma riski bulunmaktadır.

Dahası, BOTAŞ gibi enerji KİT'lerinin Türkiye Varlık Fonu'na (TVF) devredilmesiyle, bu devasa bütçeli kuruluşların TBMM ve Sayıştay tarafından etkin denetimi fiilen kısıtlanmıştır. BOTAŞ'ın sadece 2022-2024 döneminde biriken ve Hazine tarafından üstlenilen on milyarlarca liralık "görev zararı" (fiyat sübvansiyonları), bu denetimsizliğin ve kaynakların verimsiz kullanımının somut bir kanıtıdır.

Bir yandan kaynağı belirsiz, denetime kapalı fosil yakıt ithalat anlaşmalarına milyarlarca dolar bağlanırken, diğer yandan yerli ve yenilenebilir enerji potansiyelimizin (güneş, rüzgar, jeotermal) yeterince hızlı devreye alınamaması, Türkiye'nin enerji bağımlılığını kalıcı hale getirmektedir.

Bu bağlamda;

1. Kasım 2025'te duyurulan 15 milyar m³'lük yeni LNG alım anlaşması hangi ülke(ler) veya hangi özel şirket(ler) ile imzalanmıştır? Sözleşmenin süresi (başlangıç-bitiş tarihi) ve hacmi nedir? Anlaşma, "al ya da öde" (take-or-pay) yükümlülüğü içermekte midir?
2. Bu anlaşmadaki fiyatlandırma formülü tam olarak nedir? Fiyat, küresel petrol fiyatlarına mı (örn: Brent), Avrupa gaz hub'larına mı (örn: TTF), Asya LNG piyasasına mı (örn: JKM), yoksa sabit bir fiyata mı endekslenmiştir? Fiyatın "ticari sır" kapsamında gizlenmesi, kamu zararı oluştuğunda bunun denetlenmesini nasıl mümkün kılacaktır?
3. Söz konusu LNG alım sürecinde ulusal veya uluslararası bir "aracı" (trader) firma kullanılmış mıdır? Eğer kullanıldıysa, bu aracı firmanın adı, ortaklık yapısı ve bu işlem için alacağı komisyon bedeli ya da birim m³ başına kâr marjı nedir?
4. 2024 yılı ve 2025 yılının ilk 10 ayı (Ocak-Ekim) itibarıyla Türkiye'nin toplam enerji ithalat faturası (milyar dolar) ne kadardır? Bu faturanın ne kadarlık kısmı boru hatlarıyla alınan doğal gaz, ne kadarlık kısmı LNG ithalatına aittir?
5. 2024-2025 döneminde BOTAŞ'ın konut ve sanayi tüketimine yönelik fiyat sübvansiyonları nedeniyle oluşan (veya oluşması beklenen) toplam "görev zararı" kaç Milyar TL'dir? Aynı dönemde, Bakanlığınızın bütçesinden "yerli ve yenilenebilir enerji" yatırımlarına (Ar-Ge ve doğrudan yatırım) ayrılan toplam pay ne kadardır?
6. BOTAŞ'ın Varlık Fonu'na devri sonrası, Sayıştay'ın bu tür yüksek hacimli, uzun vadeli alım sözleşmeleri üzerindeki denetim yetkisinin kısıtlandığı iddiaları doğru mudur? Bakanlık olarak, bu yeni 15 milyar metreküplük anlaşmanın fiyat ve koşul dökümünü Sayıştay'a ve TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'na tüm detaylarıyla sunmayı planlıyor musunuz?
7. 2020-2024 yılları arasında, "al ya da öde" yükümlülükleri nedeniyle alınmayan; ancak parası ödenen doğal gaz miktarı (m³ olarak) ve bu işlemten kaynaklanan toplam kamu zararı (dolar olarak) ne kadardır? Bu yeni anlaşmanın, geçmişteki pahalı sözleşmelerin yerini mi aldığı, yoksa onlara ek bir yük mü getirdiği konusunda yapılmış bir maliyet-fayda analizi mevcut mudur?